

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorum

VD16 B 5530

Circa Praedicta Potest moueri dubium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

quis astrologus, &c. Cōsultus aliquem furem dixerit, ff. de iniur. & famos. libell. & L. i. C. de Theauris lib. 10. Consentiant Theologi, Canonistæ, & Iuris periti in d. locis. Causa huius Conclusionis esse potest. Quia occulta referuntur diuinæ cognitioni, & per naturales sciendi modas non possunt cognosci, ideo necesse est quod cognoscantur consilio aut auxilio Dæmonum, à quibus, cum sint fallaces & inimici DEI generisq; humani, non licet aliquid sine maximo scelere inuestigare,

CIRCA PRÆDICTA POTEST moueri dubium.

Si ex syderum & planetarum inspectione nihil possunt prædicere Astronomi de rebus & euentibus futuris: Quomodo ergo sæpe vera prognosticant?

RESPONDEO secundum ea, quæ ex Patribus adducit Bartholomæus Medina in t. 2. S. Thomæ q. 9 arti. 6. veritas alium prædictionum non referenda est in constellationum obseruationem, sed ad alias quatuor potiores causas: nimirum ad fortes, ad pacta, ad prudentiam consultorum, & stultitiam consulentium. Vim sortis hoc facere, attestatur S. August. lib. 4. Confess. cap. 3. Si enim, ait, de paganis poëta cuiuspiam longè aliud canentis atque intendē-

dentis, cū sorte quis consuluit, mirabiliter consonus negotio sæpè versus exiret, mirandum non est, si ex anima humana superiore aliquo instinctu nesciente quid in se fieret, non arte, sed sorte sonaret aliquid, quod interrogantis rebus factisq; concineret. Hæc August. Secundo, multa ab Astrologis dicta eueniunt non ex Astrologia diuinante, quæ nulla est, sed societate & fœderibus inter eos & Dæmones constitutis, & sic Astrologi vera respondent ex occulto instinctu spirituum, vt S. August. docet lib. 5. de Ciuit. Dei cap. 7. in fine. & lib. 2. de Genesi ad literam cap. 17. Fatendum (ait) est, quando à mathematicis vera dicuntur, instinctu quodam occultissimo dici, quem nescientes humanæ mentes patiuntur: quod tamen ad decipiendos homines fit, spirituum immundorum & seductorum operatione, qui quædam vera de temporalibus rebus nosse permittuntur. Tandem concludit. Quapropter bono Christiano, siue mathematici, siue quilibet impiè diuinantium & maximè dicentes vera, cauendi sunt, ne consortio Dæmoniorū animam deceptam pacto quodam societatis irretiant.

Terriò: implentur frequenter, quæ Astrologi prænunciant, non ex constellatione, sed sola animi prudentia, qua non solum præterita recolunt, præsentiaq; perspiciunt, sed etiam futura prospiciunt, & quæ ventura sunt longè

antè prævident. Fiunt aliquando quidem homines exercitatione & longa rerum experientia ita sagaces, quod ex hominum & negotiorum circumstantijs bene consideratis, certitudine quadam morali de rebus futuris vera enunciant. Sic Hannibalem prudentissimum ducem, perspecta temeritate ac imperitia Terentij Varronis Romani Consulis, produnt veterum scripta prædixisse Afris victoriam, & Romanis cladem: quam prognosticationem rerum euentus confirmavit.

Quarta & postrema causa est, consulentium stulta credulitas. Solet enim talis credulitas immittere credulis consulentium animis, aut spem felicitatis à diuinatore promissæ, aut metum calamitatis ab eo denunciare. Hi autem duo effectus crebrò efficiunt, ut humana negotia prænunciatos effectus sortiantur. Nam quemadmodum spes & fiducia ardua quæque opera audenter aggrediuntur, & feliciter magnificeque absolunt: Ita pavor & metus pauidè incipiunt, & incepta facili negotio imperfecta relinquunt. His addo cum S. Thoma 2. 2. q. 95. artic. 5. ad 2. quod Astrologi ex consideratione astrorum frequenter etiam vera prænunciant: quia plures homines passionibus corporales sequuntur. Et ideo actus eorum disponuntur, ut in pluribus, secundum inclinationem celestium corporum. Pauci autem sunt, id est,

foli

foli sapientes, qui ratione huiusmodi inclinationes moderentur. Et ea de causa, Astrologi in multis vera prænunciant coniectura quadã, & præcipuè in communibus euentibus, qui dependent ex multitudine. Vnum tamen hîc annotare licet de calendariorum nostrorum scriptoribus, quorum cognitio est ex Astrologia, quod quidam tam multas faciunt prognosticationes de rebus futuris, vt moraliter loquendo, necesse sit aliquod verum incidere. Nam qui multa dicit, non semper mentitur. Multorum autem ex vulgo tanta est credulitas, vt Astrologo siue mathematico sæpè falsa prænuncianti, si in vno veritatem conijciat, fidem adhibeant certam. Melius autem mihi placent calendaria Italiæ, ex quibus aliqua vidi, quæ solum tempus, & lunæ solisq; mutationes cum Eclipsibus indicabant.

QVAESTIO. III.

An Cometæ sint signa bellorum, infirmitatum, calamitatum, aut mortis principum, &c.

Antequam quæstio resoluator, quædam sunt præmittenda ex Philosophia.

COMETA generatur ex vapore sicco, calido, terrestri, crasso, cuius partes adinuicem bene cohærent. Causa eius efficiens est duplex.